

Oponentský posudek na disertační práci Ozrena Mutaka

Vzhledem ke skutečnosti, že jsem musel urychleně zastoupit stanoveného oponenta Mgr. Petra Wagnera, v důsledku jeho závažného onemocnění, budu ve svém recenzním posudku vycházet z mnohaleté interpretační zkušenosti v souborech Barock Jazz Quintet, České dechové trio a Five Star Clarinet Quartet, pro něž jsem upravil desítky skladeb jiných autorů, různého žánrového, či stylového zaměření. Určující přitom bylo nástrojové obsazení, charakteristika projevu a konečně i hráčská individualita a jedinečnost. Tyto úpravy děl Bacha, Händela, Kleiknechta, Vaňhala, Mozarta, Duška, Schuberta, Coplanda, Martinů, Ježka, Petersona, Husy, Svobody, Marata, Blatného, Bankse, Serockeho a mnoha jiných, se staly pevnou repertoárovou součástí mnou zmíněných ansámbků.

Disertační práce Ozrena Mutaka zpracovala téma „Interpretace loutnových transkripcí skladeb J. S. Bacha na kytaru“, je rozčleněna do základních kapitol:

ad1 / Historie vzniku suit BWV 995, 996, 997, 1006 A, Preludia,

Fugy a Allegra BWV 998, Preludia BWV 999 a Fugy BWV 1000

ad2/ Barokní loutna

ad3/ Instrumentace

ad4/ Hlavní zásady historicky poučené interpretace

ad5/ Ornamentika v Bachových skladbách a její provedení na kytaru

ad6/ Barokní suita z pohledu interpreta

ad7/ Kytarové transkripce a úpravy skladeb J. S. Bacha

ad8/ Hudebně analytický přístup při studiu a realizaci interpretačního záměru

ad9 / Závěr

Ještě, než budu své myšlenky sumarizovat, rád bych se zmínil o několika skutečnostech, které s naším tématem přímo souvisí. Prof. Zuzana Růžičková, která uvedené suity znala a zaobírala se i otázkou, zda byly realizovány na loutnové cembalo / Lautenwerck /, se opakovaně vyjadřovala, že „každá interpretace musí být poučená a nese svůj dobový otisk“. Vzhledem ke skutečnosti, že jsem tuto větu slyšel přímo od ní, ji můžeme brát jako factum.

Stejně tak by mne zajímaly názory Milana Munclingera a Miloslava Venhody, kteří ve svých souborech *Ars rediviva* a *Pražští madrigalisté* pracovali jak s originály, tak i úpravami a nejednu i sami vytvořili. Myslím, že v jejich písemných a tištěných vyjádřeních bychom mohli nacházet mnohá vodítka i vysvětlení. Pan Ozren Mutak nicméně uvádí v seznamu pramenů a použité literatury jen práci Stanislava Apolína – *Synopse barokních pravidel ke stylové interpretaci suit pro violoncello sólo J. S. Bacha BWV 1007 – 1012 Brno Editio Moravia, 1995.*

Tato skutečnost nemění ovšem nic na faktu, že pisatel věnoval zvýšenou pozornost mnoha dalším titulům a, že poctivě a zdařile hledal a našel svá interpretační východiska.

Velmi zajímavé jsou údaje, které se váží na záměry vzniku jednotlivých suit / Philipp Spitta, Hans Dagobert Brugger, Albert Schweitzer, Hans Joachim Schulze a mnozí další, až do naší současnosti, stejně jako jejich notace, tonální záměny, či zjišťování pravosti Bachových rukopisů formou studia vodoznaku notového papíru. Velmi zajímavým momentem jsou i informace o jejich uložení a znovuobjevení. Kapitola *Barokní loutna* je cennou informací o postupném vývoji nástroje až k vytouženému akustickému a technologickému vrcholu.

S ohledem na povahu doktorandského studia *Interpretace a teorie interpretace* je zásadní přínos této práce v kapitolách *Hlavní zásady historicky poučené interpretace*, *Výrazové prostředky barokní hudby*, *Ornamentika v Bachových skladbách* a její provedení na kytaru. Pisatel v nich předkládá nejen své znalosti a vědomosti, ale i koncertní zkušenosti a velkou interpretační invenci. Má představu a zná cestu, jak ji realizovat. Jeho osobitost je zjevná i v tom, jak vnímá práci s melodií, doprovodem, figurací, artikulací, agogikou i dynamikou. Každý z těchto momentů je primárním i druhotným, podle charakteru hudební fráze, formy, a nakonec ve vyznění celé skladby.

Velmi zajímavé je i autorovo nahlédnutí do historie vzniku a provedení kytarových transkripcí od doby Francisca Tárregy, přes éru André Segovii až po naši kytarovou současnost.

Ozren Mutak napsal v závěru své disertační práce, že se „pokusil shromáždit klíčové poznatky z různých dobových i současných pramenů, a jejich následným srovnáváním předložit vlastní poznatky a stanoviska“. V tak ošemetné disciplíně, jakou je hudební interpretace, mohu konstatovat, že nejde o pokus, ale o ucelenou práci, která může mnoha dalším, a nejen kytaristům, objasnit

mnoho otázek a inspirovat k vlastní cestě za dílem Johanna Sebastiana Bacha.
Gratuluji.

Práci hodnotím kladně a doporučuji její přijetí.

V Praze 14. 8. 2019

Prof. Jiří Hlaváč

oponent